

ARS FORI

Orbán Endre:
Felsőoktatási körkép

A felvételi időszakra tekintettel az Ars Boni fórum rovata a hazai felsőoktatási intézmények kínálatával foglalkozott. Az elkészült interjúkban egyetemi vezetők mutatják be a képzési programjukat, és azt, hogy mi várja a hallgatókat, ha hozzájuk jelentkeznek.

*

Több mint jogászképzés – Bemutatkozik a Debreceni Egyetem

A Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara képviselőjében Bencze Mátyás dékánhelyettes válaszolt kérdéseinkre.

1) Ha Ön most felvételiző diák lenne, miért választaná éppen az Ön által képviselt felsőoktatási intézményt? Miben érzi másnak/többnek/jobbnak a saját intézményét?

A Debreceni Egyetem az ország jelenlegi legnagyobb felsőoktatási intézménye, amelynek múltja és tekintélye, valamint tudományegyetemi jellege garantálja a magas színvonalú képzést, és kiemelt értéket ad az intézményben – többek között a jogi karon – megszerzett diplomának. A jogi kar hallgatóinak módja van „áthallgatni” más érdekes tudományterületek előadásaira, esetleg közös projekteken keresztül tágítani látókörét, és a jogi tudását összekapcsolni más tudásterületekkel. Debrecen továbbá regionális igazságszolgáltatási és közigazgatási központ, így a nálunk végzett hallgatók tanulmányaik befejezését követően a munkahelyek széles köréből válogathatnak. Debrecen az egyetemisták nagyszámú jelenlétének köszönhetően kifejezetten fiatalos és lendületes város, amely – kulturális, szórakozási és sportolási szempontból is – vonzó lehet a továbbtanulásra vágyó fiatal korosztály számára. Érdeemes megemlítenünk a kar egyik fontos adottságát, az egyedülálló Kassai úti campust, ahol – „amerikai” stílusban – minden (tanterem, tanszékek, kollégium, uszoda, park) egy helyen megtalálható. A debreceni jogi karon folyó oktatás előnye, hogy a kar viszonylag kis létszámmal működik, ebben a személyes és közvetlen légkörben pedig kiváló lehetőség nyílik a személyre szabott, egyéniesített képzésre. A tehetséges hallgatókat tandíjkedvezményel és külön ösztöndíjjal jutalmazzuk, míg a hallgatói önkormányzat szociális ösztöndíjjal járul hozzá az egyetemi tanulás költségeihez.

2) Mit tart ma a jogászképzés fő feladatának? Hogyan határozná meg röviden, hogy az egyetem mit szeretne átadni az 5 év alatt a hallgatóknak?

A jogász munka – bármilyen formában is jelenjen meg – voltaképpen jogi eszközökkel történő problémamegoldást jelent. A klasszikus tárgyi ismereteken túl ezért a kar nagy hangsúlyt fektet a jogász gondolkodás legfontosabb elemeinek átadására, a jogász

érvelés és az egyéb jogászi képességek fejlesztésére. A jogászi hivatás magas szintű műveléséhez szükséges jártasság csak ilyen jellegű képzés során szerzhető meg. Éppen ezért az oktatásunkba egyre inkább beépül a jogesetek elemzésén keresztül ismeretátadás. Emellett elkötelezettek vagyunk az iránt is, hogy hallgatóinkból ne csak technikailag képzett szakemberek legyenek, hanem kialakítsuk és elmélyítsük a jogászi felelősségtudatot. Célunk, hogy a képzés során olyan tudást biztosítsunk, amely sokrétű, komplex és jól konvertálható, és amely alapja az általános értelmiségi életformának is.

3) Inkább elméleti vagy gyakorlati irányultságú képzést nyújtanak? Milyen szakmai gyakorlati követelmény van az Önök egyetemén?

Úgy véljük, hogy az elméleti és a gyakorlati tudás szembeállítása problematikus, ugyanis a legfontosabb elméleti alapok hiányában nem lehetséges eredményes és magas színvonalú gyakorlati munkát folytatni. Mivel az elméleti és a gyakorlati tudás egymás nélkül nem létezhet és egyaránt fontos, a kar mindkét tudáselem elsajátításának kiemelkedő helyet biztosít a képzéseiben. A gyakorlatorientált oktatás erősítése érdekében karunk szorosán együttműködik a régió igazságszolgáltatási szerveivel, de az itt működő ügyvédek is szívesen fogadnak gyakornokokat irodáikban. A jogi gyakorlatban való jártasság és tapasztalat megszerzését szolgálja a kar és a Debreceni Ítéltábla közös gondozásában működő Jogi Klinika program is, amelynek célja, hogy az érdeklődő hallgatók naprakész, gyakorlati tudást szerezzenek. A gyakorlatközpontú képzés egyik pillére, hogy bírók és más gyakorló jogászok is nagy számban közreműködnek az oktatásban.

4) Nyújtanak-e idegen nyelvű képzést, illetve a tantárgyak tanulhatóak-e idegen nyelven is?

A debreceni jogi karon angol, német és francia szaknyelvi képzés közül válogathatnak hallgatóink. Oktatási és kutatási munkánkat pedig immár angol anyanyelvű lektor is segíti. Az általános szaknyelvi képzés mellett számos angol és német nyelvű szabadon választható kurzust kínálunk a hallgatóknak. A népszerű Senior Lawyers Program (SLP) keretében pedig minden szemeszterben egy amerikai vendégoktató tart az amerikai jogrendszer egy-egy területét érintő kurzust az érdeklődők számára. Hallgatóink azonban nemcsak egyes tárgyakat hallgathatnak idegen nyelven, hanem egy teljes idegen nyelvű képzésben is részt vehetnek, 2014 februárjában ugyanis elindult az angol nyelvű European and International Business Law elnevezésű LLM programunk, mely egész Európában versenyképes második diplomát és tárgyalóképes szaknyelvi angoltudást biztosít a már végzett jogászok számára.

5) Milyen nemzetközi kapcsolatait vannak az egyetemnek? Átlagosan hány diák tanul évente külföldön?

Hallgatóink 1999 óta vehetnek részt az ERASMUS hallgatói mobilitás programjában. Ennek keretében ismert európai (így francia, német, osztrák, cseh, holland, lengyel, litván, szlovén, román, norvég, szlovák, olasz, portugál és spanyol) felsőoktatási intézményekben tanulhatnak egy-két szemeszteren keresztül. A program keretében külföldi hallgatók is egyre nagyobb számban érkeznek karunkra, és nagy öröm számunkra, hogy a külföldről érkezők immár a kar által kínált doktori képzést is választják. A kar oktatóinak számos nemzetközi szakmai és tudományos kapcsolata van,

melyek eredményeképpen a debreceni jogi kar komoly nemzetközi konferenciák színhelyévé vált. Emellett rendszeresen fogadunk külföldi vendégelőadókat az USA-ból és a világ más részeiről.

6) Mikor volt utoljára a tananyagot érintő átfogó reform az egyetemen? Ennek mi volt az oka? Esetleg gondolkodnak-e éppen most egy újabb struktúra bevezetésén?

A karon folyamatos a tananyag-fejlesztés, amelynek keretében egyre nagyobb szerep jut a jogászai képességeket fejlesztő újabb tárgyaknak, így többek között a jogászai érvelés oktatásának is. Intézményünk a teljes tárgyi integrációra törekszik, azaz egy olyan képzési struktúra kialakítását célozzuk, amelyben az egyes tárgyak egymásra épülnek. Felfogásunk szerint a jól strukturált tanmenet lényege nem a jogszabályok szövegének ismertetésében, hanem az alapvető fogalmi összefüggések és a gyakorlatban leginkább releváns kérdések részletes tárgyalásában áll. Ez egy letisztult és sok éve működő struktúra, amely lépést tart a modern oktatási módszerekkel is.

7) Önök szerint szükség van az öt éves egyetemi program megtartására vagy inkább célszerű lenne elgondolkodni az általános jellegű BA és a specializált mesterszakok bevezetésén?

A jogászképzés továbbra is egységes képzés, és indokoltnak tartjuk a hagyományos képzési szerkezet fenntartását, tekintettel arra, hogy a jogásszá válás egy hosszabb folyamat eredménye, amelyet nem lehetséges lerövidíteni vagy szakaszokra osztani. Ennek ellenére nálunk is létezik BA képzés (igazságügyi igazgatás), így a lehetőség adott arra, hogy valaki az alapszak elvégzését követően a jogászképzésben folytassa tanulmányait. Ez az út egyre népszerűbb hallgatóink körében, és az alapszak után sokan választják az osztatlan jogászképzést. Új fejlemény a korábban már említett LLM program, amely egy speciális mesterszakként a már jogász diplomát szerzettek számára biztosítja a további tanulás lehetőségét.

8) Az általános jogászképzésen belül is előfordulhat, hogy bizonyos karok bizonyos tantárgyaknak nagyobb jelentőséget tulajdonítanak. Az Ön által képviselt egyetemen ilyen értelemben mi a „fő profilja”?

Az általunk kínált képzések követik a legújabb társadalmi-technikai változásokat, és reagálnak a tudásszerkezet átalakulására is, ennek következtében a klasszikus tárgyak mellett olyan modern, innovatív kurzusok is helyet kapnak az oktatás során, mint a jogi informatika, a jogászai érvelés, a környezetvédelmi jog és különös hangsúlyt fektetünk az EU jogi képzésre. Az oktatás valamennyi területen komoly tudományos háttérrel működik. A tudományosan megalapozott szakmai képzés egyik bizonyítéka, hogy intézményünkben akadémiai kutatócsoport is működik, amely egyike az országban működő két akadémiai kutatóműhelynek. Másfelől egyre több oktatónk kapcsolódik be nemzetközi kutatásokba és vesz részt hazai és nemzetközi kutatócsoportokban.

9) Van-e szigorlat az egyetemen? Ha van, miért van? Ha nincs, miért nincs?

Képzéseinkben a hallgatóknak teljesíteniük kell olyan alapvizsgákat is, ahol a tananyag egysége megkívánja a tárgyat lezáró nagyobb, átfogóbb vizsga letételét.

10) Statisztikáik alapján egy diák átlagosan mennyi idő alatt végzi el a képzésüket?

Bár az adatokban éves szinten van némi hullámvás, a már végzett hallgatók körében folytatott felmérések azt mutatják, hogy hallgatóink többsége a mintatantervnek megfelelően, az előírt képzési idő alatt befejezi tanulmányait.

11) A végzős évfolyamok átlagosan hány százaléka szerzi meg az abszolutórium szerzés évében a diplomát?

Büszkék vagyunk arra, hogy hallgatóink 75%-a – ideértve a valamennyi szakunkon tanulókat – az abszolutórium megszerzésének évében a diplomáját is megkapja. Ez az arány a joghallgatók esetében még ennél is magasabb, és jóval 80% fölött van.

12) Rendelkeznek-e arról kimutatással, hogy végzős diákjaik milyen területeken helyezkednek el a munkaerőpiacon?

Az elmúlt évek mérései szerint a jogász szakon végzett hallgatóink több, mint egyharmada a közigazgatásban talál állást. Szintén magas azoknak az aránya, akik klasszikus jogi pályákon helyezkednek el, elsősorban ügyvédi irodákban, illetve a bíróságokon találkozhatunk a debreceni jogi kar egykori hallgatóival. De viszonylag magas azoknak az aránya is, akik nem jogi pályán folytatják a végzést követően. Ez az utóbbi adat is azt mutatja, hogy a jogi diploma sokféle munkakörben hasznosítható, általános és átfogó tudást biztosít.

13) Hogyan értékeli az egyetem infrastrukturális állapotát különös tekintettel a könyvtár felszereltségére?

Fontos változás a kar életében, hogy 2015 elején új épületbe költözünk, amelynek legnagyobb előnye, hogy az oktatók és a hallgatók immár egymás közelében lesznek elhelyezve. Ez a megoldás tovább erősíti az oktatók és a hallgatók közötti közvetlen kapcsolatot, az oktatás személyes légkörét, hiszen a nálunk tanulók könnyen elérhetik, személyesen is felkereshetik tanáraikat. Hallgatóink felkészülését nagymértékben segíti az egyetemi campus területén található könyvtár, amely kiemelkedő könyvállománnyal rendelkezik, és az online adatbázisok növekvő köre is egyre jelentősebb információforrásként szolgál a nálunk tanulók számára. Így a jogi kar nemcsak az évközi tanulmányi feladatok és a vizsgák teljesítéséhez, hanem a hallgatói tudományos kutatómunkához is kitűnő feltételeket biztosít. A kassai úti campus ideális környezet az egyetemisták számára a tanuláshoz, a pihenéshez és a szórakozáshoz egyaránt. Itt egy helyen megtalálható az uszoda, a kollégium és a Zöld Hullám (ZH) nevet viselő új park is, amelynek egész területén wifi szolgáltatást biztosítunk. Ugyancsak a campus területén helyezkedik el az egyetem legnagyobb szórakoztató egysége, az egyetemi rendezvények széles körének, koncerteknek és színházi előadásoknak helyet adó Lovarda.

14) Van-e az idei felvételi kampányuknak mottója?

Az idei felvételi kampányunk mottója: „Több mint jogászképzés”.